

Konsolidovaná účetní závěrka a kontrolní prvky účetnictví

Marcela Palochová

ÚČETNÍ INFORMACE

**EXTERNÍ
UŽIVATELÉ**

**INTERNÍ
UŽIVATELÉ**

Podnikatelský proces

STÁT

EXTERNÍ
UŽIVATELÉ

INTERNÍ
UŽIVATELÉ

STANOVENÍ
ZÁKLADU DANĚ

POSOUZENÍ
FINANČNÍ STABILITY
A
VÝKONNOSTI

ŘÍZENÍ
PODNIKU

Účetní závěrka

Účetní závěrka obsahuje:

- rozvaha (balance)
 - výkaz zisku a ztráty,
 - příloha
-
- přehled o změnách vlastního kapitálu
 - přehled o peněžních tocích

Účetní informace

- Analýza minulosti
- Odhad (predikce) budoucnosti

Poskytovat podklady pro ekonomická rozhodnutí

Ukazatele finanční analýzy

- Manažerská rozhodnutí
- Dlouhodobé řízení podniku

Soustava ukazatelů

Jaké ukazatele můžeme sledovat?

Ukazatele likvidity

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

$$\text{Pohotovává likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé závazky}}$$

$$\text{Peněžní likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Jaké ukazatele můžeme sledovat?

Ukazatele rentability

$$ROA \text{ (rentabilita aktiv)} = \frac{\textit{zisk}}{\textit{aktiva celkem}}$$

$$ROCE \text{ (rentabilita dlouhotového kapitálu)} = \frac{\textit{zisk}}{\textit{dlouhodobý kapitál}}$$

$$ROE \text{ (rentabilita vlastního kapitálu)} = \frac{\textit{čistý zisk}}{\textit{vlastní kapitál}}$$

$$ROS \text{ (rentabilita tržeb)} = \frac{\textit{zisk}}{\textit{tržby}}$$

$$ROC \text{ (rentabilita nákladů)} = \frac{\textit{zisk}}{\textit{náklady}}$$

Jaké ukazatele můžeme sledovat?

Ukazatele zadluženosti

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\sum \text{aktiv}}$$

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Jaké ukazatele můžeme sledovat?

Ukazatele aktivity

$$Doba\ obratu = \frac{zásoby\ (pohledávky,\ závazky)}{tržby / 360}$$

$$Rychlost\ obratu = \frac{tržby}{zásoby\ (pohledávky,\ závazky)}$$

Konsolidovaná účetní závěrka

Účetní uzávěrka

Jsou procesy, postupy a práce, kdy jejich cílem je:

- a) správné vyčíslení stavů u rozvahových účtů
- b) správné vyčíslení toků u výsledkových účtů

Ke dni účetní závěrky

Konsolidovaná účetní uzávěrka

Konsolidace = upevnění, ustálení, sjednocení, sloučení

Konsolidace se týká ÚJ, které z hlediska práva fungují jako **samostatné právnické osoby**, z hlediska ekonomického se chovají jako **jedna ÚJ**.

Tato spojení bývají velmi častá.

Proč je tomu tak?

Právní předpisy

- zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví v platném znění
- vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví v platném znění pro vedení účetnictví
- Český účetní standard 020 – Konsolidace

KONSOLIDACE

Uživatel účetních informací chce znát:

- Kolik mateřská společnost investovala?
- Do kterých společností investovala?
- Jaký vliv má investice na finanční pozici matky?

Co je kritériem konsolidace?

➤ Významnost podílu

- Rozhodující vliv více než 50% podíl
- Podstatný vliv 20% až 50% podíl

Konsolidovanou účetní závěrku sestavuje společnost, která je **ovládající osobou**.

Metody konsolidace

- **Metoda plné konsolidace**
- **Metoda ekvivalence**
- **Metoda poměrné konsolidace**

Pokud má matka rozhodující vliv = více než 50% podíl

Metoda plné konsolidace

Pokud má matka rozhodující vliv = více než 50% podíl

1. Účetní výkazy se agregují „řádek po řádku“
2. Dále je nutné vyloučit vzájemné transakce
 - Investice matky v každém podniku
 - Vnitroskupinové transakce, kdy mezi sebou společnosti obchodují
3. Je nutné vyřešit problematiku konsolidačního dne

Účetní závěrka dcery musí být sestavena podle stejných pravidel jako má matka

Konsolidační den

1. Matka a dcera má shodné rozvahové datum

- Ideální varianta

2. Matka a dcera mají jiné rozvahové datum, ale s tolerancí do 3 měsíců

- Je využita řádná účetní závěrka dcery + úpravy o nastalé změny

3. Matka a dcera mají jiné rozvahové datum

- Musí se sestavit mezitímní účetní závěrka

Metoda ekvivalence

Pokud má matka podstatný vliv = 20 až 50% podíl

1. Do výkazu zisku a ztrát je zahrnuto zvýšení/snížení hodnoty investice
2. Musí se provést úpravy ostatních složek VK, které neprošly VZZ
3. Příděle ze zisku snižují hodnotu investice současně s pohledávkou za přiznané dividendy

Kontrolní a metodické prvky účetnictví

Kontrolní a metodické prvky účetnictví

Aby účetnictví bylo průkazné a věrohodné používáme **kontrolní systém.**

- Přezkušován účetních dokladů
- Souběžné provádění účetních zápisů do:
 - ✓ Deníku
 - ✓ Hlavní knihy
- Kontrolní soupisky $\sum AE = SÚ$
- Předvaha PS, KS, obraty stran
- Inventarizace

Kontrolní a metodické prvky účetnictví

Přezkušován účetních dokladů

- Věcná správnost účetních dokladů
- Formální správnost účetních dokladů

Kontrolní a metodické prvky účetnictví

Souběžné provádění účetních zápisů do:

- ✓ Deníku
- ✓ Hlavní knihy

Účetní deník

Řádek	Datum	Doklad	Text	MD	D	Částka
1	13.04.2019	FAP	Přijatá faktura za právní služby	518	321	55 000
2	20.04.2019	V	Výdej materiálu do spotřeby	501	112	8 000
3	25.04.2019	VBÚ	Zaplacení dodavatelské faktury	321	221	55 000
4	28.04.2019	PPD	Tržba v hotovosti za prodej výrobků	211	601	6 000

Kontrolní a metodické prvky účetnictví

Kontrolní soupisky $\Sigma AE = SÚ$

Syntetický účet 213 – Ceniny

Analytický účet 213.1 – Ceniny stravenky
213.2 – Ceniny poštovní známky

Kontrolní a metodické prvky účetnictví

Předvaha

PS, KS, obraty stran

Účet	Počáteční stav		Obraty		Konečný stav	
	MD	D	MD	D	MD	D
Celkem						

$$\Sigma \text{ PS MD} = \Sigma \text{ PS D}$$

$$\Sigma \text{ obrat MD} = \Sigma \text{ obrat D}$$

$$\Sigma \text{ KS MD} = \Sigma \text{ KS D}$$

Účet	Počáteční stav		Obraty		Konečný stav	
	MD	D	MD	D	MD	D
502 - spotřeba energie	0		1 000	0	1 000	
504 - prodané zboží	0		700	0	700	

Kontrolní a metodické prvky účetnictví

Inventarizace

- **Fyzická** – hmotná aktiva
- **Dokladová** – pohledávky a závazky aj.
- **Početni** – výpočet kurzových rozdílů, vyčíslení rezerv

Jak často musíme inventarizovat?

$$A = P$$

- Podvojné účetnictví
- Každá operace se dotkne dvou položek

Příklad rozvahových změn:

A + P + Nákup materiálu na fakturu

A - P - Zaplacení faktury z bankovního účtu

A + A - Nákup zboží v hotovosti

P + P - Úhrada závazků (dodavateli) z úvěru

Kontrolní a metodické prvky účetnictví

Oceňování

- oceňování založené na **historické ceně** (historické náklady)
- Oceňování založené na **reálná hodnotě** (fair value)

Typy cen:

- Pořizovací cena
- Reprodukční pořizovací cena
- Vlastní náklady
- Jmenovitá hodnota
- Reálná hodnota

Luca Bartolomes Pacioli

Summa de arithmetica, geometria, proportioni et proportionalita (1494)

Děkuji za pozornost